

מאגר שאלות לבחינת 12 – שנת תש"פ 2019-2020

מועד חורף תש"פ

בהלימה לתכנית הלימודים = 30%

שירה

ההנחיה היא: לענות על שתי שאלות, אחת על כל שיר - מתוך שלושה השירים

להלן השירים

על שתיקתם של התימנים / אהרון אלמוג

אל בית סבי באו תימנים ממחנה יוסף

ישבו ושתקו

כשאחד שר השני חיכה

כך גדלתי בין נהמה

לשתיקה

עכשיו התקינו לאבי טלפון והוא יושב

ומחכה לצלצל

שמונים שנה שתק שתקו אבותיו

עכשיו הוא רוצה שיקשיבו לדבריו.

סיפור על סבתא/ מאת אריה סיון

אתה רוצה לדעת מה היה פה פעם במקום הזה
לפני הכביש והבתים ואילנות הסרק?
חול היה פה פעם במקום הזה, חול בתולי
וסבתך הייתה הולכת פה מתחת לשקמה
וציפורים היו תוקעות מקוריהן בפרי הלא-מוגן
ומציצות מעל ראשה את ציוצי המלחמה הנוראה מכל -
המלחמה על שטח המחיה.
וסבתך, עלמה תמה, חשבה לפי תומה
כי אלו הן סימפוניות מופלאות
לכבוד השחר הבוקע מחדש,
אולי אפילו לכבודה.
וזה הביא אותה להתיישב פה, במקום הזה -
ואת השאר אתה יודע, בוודאי.

נעילה / דרור-פרץ בנאי

תִּרְאֶה אוֹתִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמִי

לא עוד זָר בְּעִירִי

כִּי לְוִיִּתִי אֶת צְמִיחַת הַבְּתִים הָאֵלֶּה

עַד הִיִּתִי לְמַתִּיחַת כְּבִישִׁים חֲדָשִׁים

תִּרְאֶה אוֹתִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמִי

כִּי נִגְמַלְתִּי בְּמִשְׁךָ הַזֵּמֶן מַעֲבָרִי

וְקִיּוּמִי פֹה שׁוֹב אֵינְנוּ מִתְּנָה

אֲנָשִׁים מְבָרְכִים אוֹתִי בְּלִכְתִּי בְּרַחֲוֹב

יֵשׁ לִי יְדִידִים מְעַט

וְאֵף לֹא שׁוֹנֵא אַחַד

וְאִם בְּכָל זֹאת מִיִּשְׁהוּ פְּעַם יִתְרַגֵּז אוֹ יִטְרַד

אֲזִי לֹא נוֹרָא

אֲנִי מְדַבֵּר בְּשִׁפְהַי הַזֹּאת כְּאִלּוּ נִוֹלְדִיתִי בָּהּ

כְּכֹה זֶה בְּחַיִּים אִם מִתְּגַבְּרִים

וְדוֹחִים אֶת הֶבֶל הַסִּכָּנָה

הַיָּמִים בָּאִים כְּמוֹ מִתְּנָה

וְהָאָדָם סוֹפּוֹ לְהִתְפַּיֵּס עִם קִיּוּמוֹ

מאגר שאלות:

- 1 . בחר בשיר המבטא חוויה של בדידות.
  - א . תאר והדגם את חווית הבדידות בשיר.
  - ב . הצג שני אמצעים אומנותיים והסבר כיצד הם מתארים את בדידות הדובר.

- 2 . בחר בשיר בו הדובר מתמודד מול העולם החיצון.
  - א . תאר והדגם כיצד הוא מתמודד בשיר ומול מי.
  - ב . הצג שני אמצעים אומנותיים והסבר כיצד הם מתארים את התמודדותו של הדובר.

- 3 . בחר בשיר בו מתוארת חוויה של זרות או ניכור.
  - א . תאר והדגם מהי חווית הזרות או הניכור בשיר.
  - ב . הצג שני אמצעים אומנותיים והסבר כיצד הם תורמים להבנת החוויה.

- 4 . בחר בשיר בו לכותרת יש משמעות לנושא ותוכן השיר.
  - א . הסבר את הקשר בין כותרת השיר שבחרת למשמעות נושא השיר.
  - ב . הצג שני אמצעים אומנותיים והסבר כיצד הם תורמים להבנת קשר זה.

- 5 . בחר בשיר שיש בו ניגוד בולט.
  - א . מהו הניגוד בשיר הסבר והדגם כיצד הוא תורם להבנת תחושת הדובר השיר.
  - ב . הצג שני אמצעים אומנותיים נוספים בשיר והסבר את תרומתם להבנת תחושת הדובר בשיר.

- 6 . בחר בשיר בו יסודות מבניים תורמים לעיצוב נושא השיר ולמשמעותו.
א . תאר במילים שלך את נושא השיר.
ב . הדגם עיקרון זה על פי שני אמצעים בשיר, כמו : חזרות בשיר ושבירתן, ניגודים, פתיחה וסיום ומבנה השורות.

- 7 . בחר בשיר ממנו עולה תמונה של זרות ובדידות.
א . תאר את תמונת העולם המצטיירת מתוך השיר, **הסבר והדגם**.
ב . הצג שני אמצעים אומנותיים **והסבר** כיצד הם תורמים להבנת תמונת עולם זו.

- 8 . בחר בשיר בו מתאר הדובר מצוקה.
א . מהי המצוקה המשתקפת מתוך השיר, **הסבר והדגם**.
ב . **הסבר** אילו שני אמצעים אומנותיים בשיר תורמים להמחשת מצוקה זו.

- 9 . בחר בשיר בו ישנה חוויה של התערערות סדרי עולם.
א . **הסבר** מהי החוויה עליה כותב הדובר בשיר.
ב . **כתוב** על שני אמצעים אומנותיים בשיר התורמים לעיצוב חוויה זו.

- 10 . בחר בשיר שנכתב על רקע של תמורות (שינויים) בתרבות.
א . **תאר** מה הן תמורות אלה וכיצד הן משתקפות בשיר.
ב . הצג שני אמצעים אומנותיים **והסבר** כיצד הם תורמים להבנת השיר.

- 11 . בחר בשיר בו הרגש הבולט בו הוא: קדרות או שימחה, תלונה או השלמה.
א . מהו הרגש הבולט בשיר **הדגם והסבר** לפי השיר.
ב . ציין שני אמצעים אומנותיים **והסבר** כיצד הם תורמים להבנת רגש זה.

סיפור הקצר

1 . בחר בסיפור בו מתואר מצב של זרות וניכור בין בני אדם.

- א . כיצד הזרות והניכור באים לידי ביטוי בסיפור שלמדת ?
ב . הסבר אם המצב הזה מוצג בסיפור כחסר מוצא או נרמזת אפשרות לתיקונו .

2 . א . תאר את הפתיחה באחד הסיפורים שלמדת.

- ב . הסבר כיצד פרטים המופיעים בפתיחה רומזים על התפתחויות המתרחשות בהמשך הסיפור .

3 . בחר בסיפור המתאר חוויה של אכזבה או של פרידה או של עמידה מול מוות .

- א . תאר את החוויה , כפי שהיא באה לידי ביטוי בסיפור.
ב . הסבר כיצד משפיעה החוויה על הדמות המרכזית בסיפור שלמדת והדגם את דבריו מן הסיפור.

4 . בחר בסיפור בו הדמות המרכזית עושה טעות או עוברת החמצה.

- א . כתוב מהי הטעות או ההחמצה בסיפור שבחרת.
ב . מהן תוצאות ההחמצה בסיפור. הסבר והדגם דבריו מן הסיפור.

5 . בחר בסיפור שלמדת , שבו דמות עוברת תהליך של השלמה עם חייה.

- א . מהו התהליך אותו עוברת הדמות.
ב . מה התוצאה של תהליך השלמה זה. הסבר והדגם את דבריו מן הסיפור.

6 . בחר בסיפור שלמדת שבו מתוארת חוויה של החמצה.

א . תאָר את חווית ההחמצה בסיפור וצייַן מה הם הגורמים לתחושת ההחמצה.

ב . הסבֵר כיצד הדמות (או הדמויות) מתמודדת עם תחושה זו.

7 . א . בחר בסיפור שלמדת תאָר את הסיום שלו.

ב . הסבֵר כיצד הוא מתקשר למה שהתרחש בסיפור כולו.

8 . בסיפורים קצרים הדמות המרכזית עוברת תהליך של שינוי והבנה חדשה.

א . בחר בדמות אחת בסיפור , פֶּרַט את הגורמים לתהליך שעוברת הדמות.

ב . תאָר את שלבי התהליך לאורך כל הסיפור.

9 . בסיפורים רבים , משבר בחייה של דמות מביא לשינוי בתודעת הדמות ו/ או

בהתנהגותה.

א . בחר בסיפור שלמדת שבו מתוארת דמות העוברת משבר . כתוב מהו משבר .

ב . תאָר את השינוי שחל בדמות בעקבות המשבר .

10 . א . תאָר נקודת מפנה בסיפור שלמדת ואת השפעותיה על הדמות המרכזית

(ו/או על דמויות אחרות).

ב . הסבֵר כיצד העלילה מתפתחת אחרי המפנה.

11 . סיפורים רבים מתארים אירוע שמשנה את החיים של הדמויות.

א . בחר בסיפור כזה, תאך את האירוע.

ב . הסבר כיצד האירוע משפיע על ההתנהגות של אחת מהדמויות בסיפור, ועל היחסים שלה עם הדמויות האחרות.

12 . בחר בסיפור שבו משתמעת ביקורת על תכונות אנושיות או על תופעות

חברתיות.

א . הסבר מהי הביקורת המשתמעת בסיפור שבחרת.

ב . תאך והדגם כיצד הביקורת באה לידי ביטוי בסיפור.

13 . א . בחר בסיפור קצר שלמדת, תאך בו שני מפגשים בין דמויות

(בין אותן דמויות או בין דמויות שונות).

ב . הסבר מה תורם כל מפגש להתפתחות העלילה ולמשמעות הסיפור.

14 . בחר בסיפור קצר שלמדת שבו מוארות באור שלילי תכונות והתנהגויות

אנושיות או תופעות חברתיות.

א . מהן תכונות או תופעות אלו, הדגם והסבר כיצד הן מופיעות בסיפור.

ב . כיצד נמתחת עליהן ביקורת, במהלך הסיפור?

דרמה מודרנית

1 . במחזות רבים העלילה מובילה לגילוי אמת שלא הייתה ידועה לדמויות.

א. מהי האמת שמתגלה במחזה שלמדת.

ב. כיצד היא מתגלה ומהי השפעתה על דמות או על דמויות במחזה.

2 . אמצעים דרמטיים כגון דיאלוגים, אביזרים או תפאורה משקפים או מבליטים

את הקונפליקט במחזה.

א. מהו הקונפליקט במחזה שלמדת?

ב. כיצד שניים מבין אמצעים אלו משקפים או מבליטים את הקונפליקט במחזה.

3 . בחר בסצנה (תמונה) מרכזית במחזה שלמדת.

א. הסבר מהו הקונפליקט שבא לידי ביטוי בסצנה שבחרת

ב. מהן תכונותיהן ועמדותיהן של הדמויות המופיעות בה.

4 . בדרמה המודרנית יש לעיתים קרובות מצבים של חרדה וחוסר אונים.

א. תאר קביעה זו על פי מחזה שלמדת. מי מהדמויות נמצאת במצב זה.

ב. כיצד מתמודדת הדמות עם מצב זה.

5 . א. בחר בדמות אחת ממחזה שלמדת. מהן שאיפותיה של הדמות.

ב. אלן מכשולים עוצרים בדרכה וכיצד היא מתמודדת עם מכשולים אלה?

6. **בחר בדיאלוג מרכזי** מהמחזה המודרני שלמדת שבאמצעותו אפשר ללמוד על

התכונות של שתי הדמויות הנוטלות בו חלק.

א. כתוב בקצרה את הנאמר בדיאלוג.

ב. הסבר מה הוא מלמד אותנו על כל אחת מן הדמויות.

7. **בחר בשתי** דמויות מהמחזה המודרני שלמדת.

א. תאר את התנהגותה של כל אחת מהדמויות בתחילת המחזה.

ב. הסבר אם בהמשך המחזה כל אחת מהן פועלת לשינוי גורלה או נמנעת מלפעול.

8. **בחר בשני** פרטים ממחזה שלמדת, שיש להם משמעות סמלית.

א. הסבר את המשמעות הסמלית של כל אחד מהפרטים שבחרת.

ב. כתוב מהי תרומתו לבניית משמעות המחזה.

9. **בחר במחזה מודרני, שלמדת.**

א. האם דמות מרכזית במחזה שלמדת עוברת במהלך העלילה שינוי משמעותי. או שהיא אינה משתנה בתכונותיה ובהתנהגותה לאורך המחזה? נמק והדגם את דבריך.

ב. הסבר מה אפשר ללמוד מהשינוי על ההשקפה על הדמות ועל המסר של המחזה.

10. ציין נושא מרכזי במחזה מודרני שלמדת.

א. בחר שתי תמונות מן המחזה שמסבירות את הנושא המרכזי ותאר אותן.

ב. הסבר כיצד שתי התמונות שבחרת תורמות להבנת הנושא המרכזי במחזה.

11 . בחר במחזה מודרני שלמדת.

א. תאב יחסים בין דורות (בין הורים לילדיהם) או בין נשים לגברים, כפי שהם

משתקפים במחזה שלמדת .

ב. הסבר מה אפשר ללמוד על טיבם של יחסים אלה על הרעיון המרכזי במחזה .

12 . בחר במחזה מודרני בו יש התנפצות של אשליה והבנה אחרת של המציאות.

א . לפי המחזה, שלמדת מהי האשליה/ הבנת המציאות באופן מוטעה ומי

מהדמויות נמצאת בה.

ב . מתי מתפכחת הדמות מהאשליה וכיצד התפכחותה משפיעה עליה ועל שאר

הדמויות.

ספרי קריאה

- 1 . **בחר** בדמות מרכזית בספר קריאה אשר עוררה בך הזדהות או דחייה.
הסבר אילו מעשים או תכונות של הדמות עוררו תגובה זו.

- 2 . **לדמויות בספר הקריאה שקראת יש לעתים תחושה של החמצה או אובדן**.
א . **הסבר** מה גרם לתחושה זו אצל אחת הדמויות בספר שקראת.
ב . **כיצד** מתמודדת דמות זו עם הבעיה.

- 3 . **בחר בספר שקראת, המתאר תהליך של התבגרות או השתנות**.
א . **הסבר**, מהו התהליך.
ב . **תאר** כיצד הוא בא לידי ביטוי.

- 4 . **תאר** התפתחות של מערכת יחסים בין שני אנשים, כפי שהיא מוצגת באחד מהספרים שקראת.
א . מי הן שתי הדמויות, שנמצאות במערכת היחסים, ספר עליהן.
ב . **כיצד** מתפתחת מערכת יחסים זו לאורך הספר.

- 5 . **בחר באחד מספרי הקריאה, שקראת, העוסק בדמות בתוך חברה מתנכרת**.
א. תאר את התמודדות הגיבור עם מצבו.
ב. האם התמודדות זו מתאימה לחיים בתקופתנו? נמק.

- 7 . **יש יצירות ספרות שהגיבור מתואר כלוחם, ובאחרות הוא מתואר כפאסיבי**.
א . **תאר** את האופי הלוחם או הפאסיבי של הגיבור בספר קריאה שלמדת.
ב . האם הזדהית עם תכונות אלו? הסבר את דבריך.

8 . תחושות ניכור ובדידות הן מנת חלקו של הגיבור בספרי קריאה רבים.

א. תאר מצב זה באחד הספרים שקראת.

ב . הסבר את הגורמים למצב שתיארת.

9 . א . תאר את הפתיחה ואת הסיום של ספר קריאה שקראת.

ב . הסבר את הקשר בין הפתיחה לבין הסיום או את הקשר בין הסיום לבין מהלך העלילה.

10 . א . הסבר בעיה מרכזית המוצגת בספר קריאה שלמדת.

ב . כיצד בעיה זו נפתרת ביצירה?

11 . בחר בספר קריאה, שבו עובר על הגיבור משבר.

א . מהו המשבר, שעובר על הגיבור בספר שקראת.

ב . כיצד הוא משפיע על אישיותו או התנהגותו של הגיבור בספר.

12 בחר בספר קריאה, שבו לומדת הדמות המרכזית משהו חדש על עצמה.

א . מה לומדת הדמות?

ב . תאר מה בסיפור הוביל אותה ללמידה זו?

13 . ספרים רבים מתארים תהליכים נפשיים. בחר באחד הספרים שקראת

א . הסבר כיצד מתואר תהליך זה.

ב . מה הוא מלמד על דמותו של הגיבור הראשי?

בהצלחה!